

Vedrørende **Referat for møde i Det Grønne Råd
16. november 2023**

Dato: 16-11-2023

Sted: Multicaféen, Høvedstensvej 45

Deltagere: Anders Aalund, Grf. Hvidovre Kirkeby og SGH
Maria Brandt Avnskjold, Grf. Lodsgården
Birgit Møller-Kristensen, Grf. Nymarken
NN, Friluftsrådet
Otto Sejr Larsen, Danmarks Naturfredningsforening,
Hvidovre
Thomas Otzen, Cyklistforbundet
Ammi Stein Pedersen, Hvidovre Biavlerforening
John Frisenvænge, Dansk Ornitologisk Forening
Frinn Ivo Heller, Cyklistforbundet
Tina Cartey Hansen, Næstformand
Kristina E. Young, Formand

Kurt Nielsen, Center for Trafik og Ejendomme
Kirsten Kristensen, Center for Plan og Miljø
Tanya Anne Kleisborg, Center for Trafik og Ejendomme
Torben Nørregaard Koch, Center for Trafik og Ejendomme
Jakob Karlshøj, Center for Plan og Miljø
Charlotte Frische Münter, Center for Plan og Miljø
Steen Roed, Center for Plan og Miljø
Ulrikke Rebien, Center for Plan og Miljø

1. Velkommen og valg af mødeleder

Steen Roed bød velkommen og Kristina Young blev valgt som mødeleder. Der blev holdt en præsentationsrunde.

Kristina Young fortalte kort om besøget på biogasanlægget Bidigan d. 14. september og sagde at mødet var interessant og at det var en god rundvisning.

2. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt, med en kommentar om, at datoen for sidste møde var d. 1. juni og ikke d. 2. juni

3. Godkendelse af referat fra møde d. 1. juni.

Referatet blev godkendt

Referat

HVIDOVRE KOMMUNE

Center for Plan og Miljø
Miljø- og Klima
Studertermedhjælper:
Ulrikke Sofie Björkenheim Rebien

Sagsnr.: 23/7305
Doknr.: 214573/23

Dato: 13-11-2023 /urn

4. Oplæg om affald i Hvidovre ved affaldsplanlægger
Tanya Kleisborg og driftslederassistent Torben Koch

Oplæg om affald vedhæftet udsendelsen af referatet.

- Der blev fortalt om, at der er udfordringer med nogle affaldsfraktioner:
 - Der har været problemer med farligt affald, så der bliver lavet kampagner for at udbrede viden om farligt affald
 - Der var problemer med pizzabakker i starten, men de bliver sorteret rigtigt til restaffald nu
 - Der er flere udfordringer ift. tekstiler, da der er mange der smider gode tekstiler ud. Det firma der modtager tekstilerne fra borgere, sorterer først det gode tekstil fra, hvorefter de håndterer dette. Fra kommunens side så man hellere, at de gode tekstiler kom til genbrugsbutikkerne i stedet. Det er kun det tekstil der ikke kan komme til genbrug, der skal affaldssorteres. Til en kommentar om, at genbrugsbutikker modtager alt for meget tekstil, fortalte Tanya, at det ikke er det billede hun har når hun er ude hos genbrugsbutikkerne.

Udover kampagner omkring tekstil, kigges der på hvad der ellers kan gøres ved dette, da det for mange er en tilvænnings sag.

Sorteringen af tekstiler foregår i poser, da risikoen for at tekstilerne bliver smittet af andet affald er for stor i containere.

Der var en kommentar om man kunne ændre navnet fra "tekstil" til "tekstilaffald", for at gøre det nemmere for folk at forstå, at de ikke må smide gode tekstiler ud. Til dette svarede Tanya Kleisborg, at selve piktogrammet for affaldsfraktionen hedder "tekstil", hvorfor man ikke kan ændre navnet til "tekstilaffald". Til dette informerede Tina Cartey, qua hendes bestyrelsesarbejde i bl.a. ARC, at der flere steder bliver arbejdet med dette og diskuteret spørgsmål som "Skal vi starte med at samle affaldet ind uden at have en aftager eller skal vi starte med at

finde en aftager inden vi indsamler affaldet?"

- Genindførslen glaskuber i sommeren 2022 har medført, at kvaliteten af glas der modtages, er blevet bedre og dermed er genanvendelsen af glasset bedre. Mængden af indsamlet glas er faldet en smule, men systemet fungerer eller godt. Der er 100 glaskuber i kommunen og Tanya Kleisborg og Torben Koch fortalte, at de håbede på at sætte flere kuber op, også steder der i første omgang ikke ville have en glaskube, f.eks. ved supermarkeder.

Til en kommentar om, at glaskuberne hurtigt bliver fyldt op omkring højtider, fortalte Tanya Kleisborg, at chaufførerne er blevet skiftet ud, og at der er blevet skruet på frekvensen af tømningerne. Hertil fortalte hun, at man er velkommen til at skrive til kommunen hvis man ser en fuld glaskube, så bliver den tømt hurtigst muligt.

- Det har været en succes at køre juletræer separat. Tidligere har man forsøgt sig med at køre nytårsfyrværkeriet separat, men det var ikke en god løsning, så det blev droppet.
- Der er kommet nye skraldebiler, der effektiviserer affaldskørslen. De gamle biler var 6 timer om at køre 4 læs. De nye biler er 3 timer om at køre 1 læs.
- Tanya Kleisborg og Torben Koch fortalte, at man på biogasanlægget Bidigan kun så madrester uden poser. I alle ARCs kommuner, bliver bioposerne hevet fra, tørret og komposteret. I de kommuner hvor der bliver brugt plastikposer, bliver poserne også sorteret fra, men kan ikke komposteres.

Der bliver arbejdet med at finde ud af CO₂-aftryk på sorteringsmetoderne, samt at lave forbedrede poser. Det er et større arbejde og kan tage lidt tid, men der bliver meldt ud, hvis kommunen finder, at det ikke er fornuftigt med bioposerne.

Udover dette var der en kommentar om, at der er nogen der har en lav moral ift. bioposerne – både ift. at bruge for mange på en gang, samt at bruge

bioposerne til anden affald og at regningen bliver fordelt ud på alle.

- Der er enkelte ejendomme hvor der er fejlsorteret og/eller står skrald på gaden. Hvis det er fejlsorteret, skal kommunen ikke tømme det, det er ejeren der skal stå for dette. Man er altid velkommen til at kontakte kommunen hvis man ser ejendomme hvor affaldscontainere er overfyldte eller hvis der er andet galt.
- Affaldssorteringen i etageboliger er dårligere end i villakvartererne. Dette skal den nye affaldsapp hjælpe med at lave om på.
- Der er kommet en ny affaldsapp, der er bedre end den gamle app, som kan gøre det nemmere at sortere. Der har været information om denne app i både Hvidovre Avis, på Facebook, på hjemmesiden mm.

Appen har disse funktioner:

- Du kan se alle dine tømmedatoer
- Få besked om kommende afhentninger
- Scan dit affald, og få hjælp til sortering
- Melde ind, hvis affaldet ikke er hentet eller der er sket en fejl i forbindelse med tømning
- Kommunen kan sende kampagnebeskeder ud – f.eks. fejlsortering af farligt affald.

Indtil videre er der 5300 brugere og en undersøgelse viser at 93% af Danmarks befolkning har en mobil der kan hente appen, hvilket viser at det er muligt at nå både bredt og præcist ud.

I appen er det ikke muligt at indsætte alle etageboligers adresse ind når man skal scanne affald, hvilket forårsager nogle problemer for borgere i etageboliger. Der bliver arbejdet på at lave "fiktive adresser" som man kan indsætte, men indtil da kan man "snyde sig" til at få affaldsscanneren frem, ved at vælge en adresse i nærheden.

Til en forespørgsel om man ikke kan lave en fælles offentlig app fremfor at have mange forskellige apps, fortæller Tanya Kleisborg og Torben Koch, at dette ikke lige er om hjørnet. Da appen indhenter

information fra kommunens affaldssystem, kan der være GDPR-udfordringer der besværliggør processerne. Hvis ikke man vil have appen, kan man stadig få en printet kalender med tømmedatoer.

5. Varmeplan i Hvidovre Kommune ved klimamedarbejder Kirsten Christensen

Oplæg om varmeplan vedhæftet udsendelsen af referatet

- I Hvidovre Kommune er 2/3 dele af kommunen allerede dækket af fjernvarme og der arbejdes for at dække den sidste 1/3 del af kommunen. Det er Hvidovre Fjernvarmeselskab der forsyner fjernvarmen.
- Varmeplanen 2022 er lavet på baggrund af regeringens løfte om at udfase naturgas i varmesystemet inden 2028. Det er en vanskelig opgave at gennemføre, bl.a. fordi alle skal have fjernvarme på én gang, hvilket gør at priserne bliver høje, samt at der er udbud efter de samme maskiner, håndværkere og materialer. Hvis priserne bliver for høje, kan man ikke udlægge til fjernvarme, da det så ikke er samfundsmæssigt rentabelt, hvilket er et krav for at kunne lave fjernvarme.

Varmeplanen siger noget om, hvornår rørene skal være i jorden, men ikke hvor varmen skal komme fra. Hensigten er, at varmekilderne skal gøres grønnere og grønnere med tiden.

- I 2035 skal brugen af naturgas være slut. Den biogas der bliver produceret, er ikke nok til danskernes store gasforbrug, hvorfor man skal bruge biogassen der hvor der er størst brug for den, ofte i industrien.
- Der er ikke tilslutningspligt for husstandene dvs. når fjernvarmen kommer til dit område, har du ikke pligt til at tilslutte dig. Det er mest rentabelt jo flere der er med. Det er fjernvarmeselskaberne der lægger rørene, men de lægger dem først hvis der er x antal procent der har meldt sig.
- Hvidovre Fjernvarmeselskab er et andelsselskab, og er ejet af borgere og varmekunder. Hvidovre Fjernvarmeselskab regner både på

samfundsøkonomi, selskabsøkonomi og brugerøkonomi, Der bliver ikke udlagt fjernvarme hvis ikke det er samfundsøkonomisk.

Selskabets investeringer bliver lånefinansieret, idet Hvidovre Kommune stiller garanti for lånet.

- Fremtiden for fjernvarmen i det danske energisystem er at sænke temperaturen i rørene. Hvis man sænker temperaturerne, kan det nogle steder være problematisk pga. bakterier i varmtvandsbeholdere, men de fleste boliger kan klare det. En sænkning af temperaturerne vil også betyde, at overskudsvarme, f.eks. fra datacentre, kan komme direkte i fjernvarmerørene.

Dog er der nogle udfordringer med overskudsvarme, da der skal være forsyningssikkerhed, men da virksomhederne ikke kan garantere mængden af overskudsvarmen, kan den ikke stå alene. Udover dette er der mange juridiske udfordringer med overskudsvarme.

På den lange bane, skal de store værker (der producerer varme og strøm) lukkes, men dette er der også en række udfordringer ved.

- Ift. at lave fjernvarmesystem baseret på alternativ energi, er der også udfordringer, da store varmepumper fylder og larmer meget, hvorfor det er svært at finde gode placeringer til dem i en tætbebygget by som Hvidovre.

Der var en bekymring for om elnettet vil kollapse, hvis for mange får varmepumper, grundet forsinkelser på fjernvarmen. I Danmark er dette problem ikke lige så stort som andre lande i EU. Der er stort fokus på det i Danmark og der bliver arbejdet hårdt på at lave gode løsninger, blandt andre hos Energinet.

6. Opfølgning på aftaler fra tidligere møder
 - a. Opfølgning og status på Det Grønne Råds pulje på 50.000 kr.

- Der var en gruppe der skulle arbejde på en biodiversitetsdag, for de 50.000 kr. der var afsat til

Det Grønne Råd i 2023. Der er fortsat planer om at afholde en biodiversitetsdag i foråret 2024.

- Gruppen kunne ikke nå i mål med at lave aftaler med oplægsholdere og de praktiske gøremål mm. i god nok tid.
- Pengene fra kalenderåret 2023 kan ikke overføres til 2024. Budgettet for 2024 er 50.000 kr.
- Der kom en opfordring til gruppen om allerede, at lave aftaler eller indhente tilbud nu.
- Til næste møde i februar 2024, skal der snakkes om, dette igen.
- Gruppen skal selv finde en ny dato for biodiversitetens dag.

7. Opfølgning på kommunens træpolitik

- Kurt Nielsen fortalte, at der efter mødet d. 1. juni, hvor Det Grønne Råd kom med input til en ny træpolitik, er blevet lavet et skriv der kommer på Klima- Miljø- og Teknikudvalgsmødet d. 4. december. Her skal udvalgsmedlemmerne tage stilling til skrevet, der indeholder seks principper:
 1. Vi skal bevare og beskytte eksisterende træer.
 2. Når der fældes træer, erstattes de med nye. Træerne skal helst plantes i nærhed af, hvor de gamle er blevet fældet, men dette er svært, da man har ændret metoder af plantning af træer. Træerne skal nu have mere plads, hvilket kan være omkostningsrigt.
 3. Vi vil plante flere træer og skabe flotte grønne rum i Hvidovre.
 4. Vi vil sikre gode vækstvilkår for både nye og gamle træer.
 5. Vi vil plante forskellige træer. Det skaber biodiversitet, det er bedre for allergigere, samt bedre til at rense luften, især om vinteren.
 6. Bytræer skal skabe identitet og arkitektonisk sammenhæng i Hvidovre.
- Efter mødet d. 4. december, ses der på hvilke kommentarer der kommer fra udvalget, hvorefter der

skal arbejdes mod en politisk godkendelse.

Træpolitikken er et værktøj man kan bruge i fremtiden, hvorfor kommunen fortsætter med ny beplantning, selvom træpolitikken ikke er godkendt politisk. Dagsorden for Klima-, Miljø- og Teknikudvalgets offentliggøres en uge før mødet.

- På sidste møde i Det Grønne Råd blev der snakket om muligheden for at beskytte træer på private grunde. Det er muligt, men det skal indskrives i lokalplaner og ikke i træpolitikken. Jakob Karlshøj tilføjede, at kommunen først og fremmest vil arbejde med beskyttelse af træer på offentlig grund, da det ville kræve mange ressourcer at håndhæve træbeskyttelse på private grunde.
- Lige nu er der omkring 4000 træer i Hvidovre Kommune. Da målsætningen er at få flere træer i kommunen, er der ved at blive indhentet tilbud på dette. En opgørelse fra Københavns Kommune siger, at det koster mellem 25.000 og 125.000 kr. pr. vejtræ.
- Kurt Nielsen fortalte, at det er vigtigt at tænke langsigtet når man planter træer. Heriblandt at de træer der bliver plantet, kan tåle fremtidens klima og at de skal plantes steder hvor der er plads til at de kan blive gamle. Herudover skal der også sigtes efter at plante forskellige og hjemmehørende arter.
- Der var et ønske om flere træer langs Byvej, evt. frugttræer. Der kommer skovbeplantning i forbindelse med det nye naturområde ved Gartnerhaven, så ønsket om flere træer ved Byvej bliver opfyldt.
- Der blev spurgt ind til, hvordan det kan være at fældningen af træer bliver udliciteret (til KS Tree Care). Til dette svarede Kurt Nielsen, at trods de mange dygtige gartnere der er ansat i kommunen, er det sikrere at bruge et firma når der bl.a. fældes træer tæt på private boliger. Dette er pga. erfaring, samt af forsikringsmæssige årsager.

De fældede træer går til det firma der fælder dem, fremfor til f.eks. Quark. Dette gør dem da det overordnede tilbud kommunen får om træfældning,

bliver billigere hvis firmaet også får træerne med og selv kan tjene penge på dem. Det blev der vist utilfredshed med fra medlemmer i rådet.

8. Meddelelser om klima-, natur-, energi- og miljøspørgsmål fra og til kommunen

- Steen Roed fortalte om stormfloden i oktober og det store regnskyl d. 15. november, samt grafer for hvordan vandstandene så ud i Harrestrup Å under stormflod og billeder af diget og pumperne.

Den 21. okt. blev Harrestrup å spærret og der blev etableret 3 pumper, for at pumpe vandet ud af åen. D. 15. november blev der etableret fire pumper som pumpede vand hele dagen fra morgen indtil kl. 15.00. Der var faldet 62,7 mm regn. Ingen af hændelserne førte til skader på huse langs åen.

Data fra de 2 hændelser kommer til at indgå i det videre arbejde med Vigerslevpark-projektet. Et færdigt Vigerslevpark-projekt havde håndteret både stormfloden og det massive regnskyl fint. Miljøkonsekvensvurderingen af Vigerslevpark-projektet er til høring nu og er ved at blive godkendt.

- Der er uddeling af miljøpris d. 27. november og der blev sendt invitationer ud til alle i Det Grønne Råd.
- Øst for Byvej ved Gartnerhaven, foregår der i øjeblikket arkæologiske undersøgelser med blandt andet søgegrøfter.

9. Evt.

- Forslag til nye mødedatoer i 2024 er d. 1. februar, d. 16. maj, d. 12. september og d. 7. november.
- Der blev kommenteret, at der er flere der fortjener at høre om kommunens indsats ved stormfloden og regnskyllet d. 15. november. Der har både været nyheder omkring det på Kommunens hjemmeside, på P4, på DR.dk m.fl.
- En kommentar vedrørende de nye vejstriber og kantsten ved Gungehuskolen. Især ved hjørnerne er

man tvunget til at cykle tæt på kantstenen, dette kan være farligt. Kristina Young sagde, at det må tages op i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget.

10.